

Jaans terug aan Gouverneur Peters persoonlijk

R A P P O R T .

17/6

In verband met een daartoe strekkende opdracht naar aanleiding van een bezoek van Zijne Excellentie de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, Ir. L.A.H. PETERS, aan de Republieken Santo Domingo en Haiti, vertrok ik, Hendrik Joseph PAFFEN, Hoofdagent van Politie en Hulp-Officier van Justitie, samen met Mr. J.J.A. ELLIS, Procureur-Generaal en Hoofd der Politie in de Nederlandse Antillen, op 4 Mei 1950, omstreeks 11.45 uur per P.A.A. vliegtuig van het vliegveld Hato naar Ciudad Trujillo R.D.

De Consul-Generaal van de Dominikaanse Republiek, de heer A. Julio ESPINAL, die ons een "visa de cortesía" had verleend, zou aanvankelijk deze reis mede maken. Op 3 Mei 1950 liet hij echter de heer ELLIS weten dat zijn Kanselarij hem de toestemming voor deze reis op het laatste moment onthield. De heer ESPINAL die van 19 April 1950 tot 27 April 1950 in Santo Domingo verbleef, vroeg vóór zijn vertrek naar Curacao aan de Kanselarij toestemming om met de heer ELLIS terug te mogen keren, waartegen hij toen geen bezwaren vernam. De heer ESPINAL liet in verband hiermede nagenoeg zijn gehele bagage in Santo Domingo achter. Naar aanleiding van de laatste beslissing van de Kanselarij zond de heer ESPINAL, volgens zijn verklaring, een telegram aan President TRUJILLO waarin hij hem verzocht alsnog de reis mede te mogen maken. De heer ESPINAL was op Hato aanwezig om de heer ELLIS uitgeleide te doen. Hierbij verklaarde de heer ESPINAL wachtende te zijn op een antwoord op zijn telegram van de President. De heer ESPINAL deelde de heer ELLIS verder mede dat men in Santo Domingo op de hoogte was van zijn komst en dat aldaar op het vliegveld ter begroeting aanwezig zou zijn de Procureur-Generaal de heer Jose E. GARCIA AYBAR.

Bij onze aankomst op het vliegveld "General Andrews" te Ciudad Trujillo R.D. te omstreeks 14.30 uur bleek dat behalve de Nederlandse Consul-Generaal, de heer A.H.W. WESTERVELD, niemand ter begroeting aanwezig was. Dit was zeer vreemd en in het geheel niet in overeenstemming met vorige bezoeken, alsook met de gebruikelijke Spaans-Dominikaans

beleefdheid. Toen n.l. in Augustus 1943 de voormalige Hoofd-Inspecteur van Politie W.J. van der KROEF en de toenmalige Hoofdagent van Politie M.P.GORSIRA op het vliegveld te Ciudad Trujillo R.D. aankwamen, werden zij begroet door een commissie bestaande uit politie-autoriteiten.

Bij een bezoek van de heer M.P. GORSIRA, toendertijd Inspecteur van Politie, aan Santo Domingo, in September 1945, werd hij op het vliegveld te Ciudad Trujillo R.D., begroet door de Lt. Kolonel DIAZ, namens de Kolonel L. FERNANDEZ, Hoofd van Politie, de Consul-Generaal A.J. ESPINAL, L. TELLADO, Directeur van de Immigratiedienst en Kapitein C. ARREDONDO, die door Kolonel DIAZ aan Inspecteur GORSIRA gedurende zijn verblijf werd toegevoegd.

Bij mijn aankomst in Augustus 1947, in verband met een bezoek van de toenmalige Gouverneur der Nederlandse Antillen Dr. P. KASTEEL, werd ik op het vliegveld te Ciudad Trujillo R.D., begroet door Majoor C. ARREDONDO van de "Policia Nacional".

Door tussenkomst van de heer WESTERVELD verliepen de inklaringsformaliteiten vlot. De dienstdoende chef der Douane liet onze bagage niet onderzoeken, doch gaf deze onmiddellijk vrij. Toen de heer WESTERVELD hem mededeelde wie wij waren, zeide hij zulks te weten en verklaarde "Tengo instrucciones". Hieruit viel duidelijk op te maken dat men van onze komst wel degelijk op de hoogte was.

Per auto van de heer WESTERVELD reden wij naar het hotel "Jaragua" alwaar wij onze intrek namen.

Omstreeks 22.00 uur verscheen de Majoor van de Policia Nacional, RIVIERA, aan het hotel en verklaarde in opdracht van zijn chef, Kolonel CASADO, Hoofd der Politie, zich ter onzer beschikking te stellen. Door de heer ELLIS werd een afspraak gemaakt om de volgende dag een rondrit door de stad te maken. Op 5 Mei 1950, om 14.00 uur verscheen majoor RIVIERA in een geheel nieuwe Engelse overdekte jeep voor het hotel.

Dat voor het bezoek van de Procureur-Generaal der Nederlandse Antillen inplaats van een personenauto, een jeep ter beschikking werd gesteld, kan worden aanvoeld als zijnde zeer zeker niet in overeenstemming met de gebruikelijke Dominikaanse beleefdheid.

Op uitnodiging van de heer WESTERVELD en echtgenote brachten wij om-

streeks 20.00 uur een bezoek aan de woning van het echtpaar WESTERVELD.

Op 5 Mei 1950 te omstreeks 10.00, bracht de heer ELLIS in gezelschap van de Nederlandse Consul-Generaal, de heer WESTERVELD een bezoek aan de heer Pedro B. PURCELL PENA, Chef van de afdeling Protocol.

Om 14.00 uur werden wij door majoor RIVIERA met de jeep afgehaald en brachten wij aan verschillende gebouwen o.a. het abattoir, een spijsolie-fabriek (uit pindas) een marmer- en cementfabriek een bezoek.

Verder brachten wij omstreeks 16.00 uur een bezoek aan een nieuwe moderne politie-kazerne van de Policia Nacional, welke kazerne \$ 750.000.- zou hebben gekost. In deze kazerne, een 4 verdiepingsgebouw bevinden zich slaappleatsen voor verschillende compagnien politiemannen. Verder slapen er des nachts 1 kolonel, 1 majoor, 1 kapitein en 1 luitenant. In het gebouw bevindt zich o.a. een moderne ontvang- en zendingrichting, welke het gehele land kan bereiken. Verder is er een grote badzaal met ongeveer 40 sproei-baden, 20 toiletten, 10 urinoirs en 20 handenwasbakken. Voorts een muziek-zaal voorzien van geheel nieuwe moderne muziek-instrumenten. In een gebouw waar de voorlopig aangehouden worden ondergebracht, zijn de cellen voorzien van electrisch licht, sproei-baden, toiletten en handenwasbakken. Het platte dak van deze politiekazerne, die gelegen is nabij het vliegveld, is voorzien van een ongeveer 1.30 meter hoge muur, waarin zich openingen bevinden, welke kennelijk bedoeld zijn als schietgaten. Vanaf dit dak kan het gehele vliegveld bestreken worden. De ontvangst door Kolonel CASADO, Hoofd van Politie, was correct.

Verder werd een bezoek gebracht aan de plaats waar de "Faro de Colon" zal worden gebouwd, welk werk vele millioen dollars zal kosten. Men is thans bezig de verschillende plaats en voor de fundamente in gereedheid aan het brengen.

Op 6 Mei 1950, te omstreeks 8.30 uur werden wij wederom door majoor RIVIERA met zijn jeep afgehaald en naar verschillende bezienswaardigheden gebracht, o.a. naar de ruines van "Alcazar de Colon" en de Kathedraal. Evenals de steden Sevilla en Genua, beweert ook Santo Domingo dat de beenderen van Christopher COLUMBUS of wel Cristobal COLON, zich in de Kathedraal te Ciudad Trujillo R.D. bevinden.

Verder bracht de heer ELLIS, omstreeks 10.30 uur, een bezoek aan het Paleis van Justitie, alwaar hij ontvangen werd door de Procureur-Generaal, de heer Jose E. GARCIA AYBAR. Ook alhier was de ontvangst correct en werden de heer ELLIS een aantal juridische werken ten geschenke aangeboden.

Omstreeks 14.00 uur bracht de heer ELLIS samen met de heer WESTERVELD, een bezoek aan de badplaats "Boca Chica".

Op 7 Mei 1950, zijnde een Zondag, brachten de heren ELLIS en WESTERVELD in de voormiddag een bezoek aan San Cristobal.

Omstreeks 20.00 uur bracht de heer en mevrouw WESTERVELD op uitnodiging van de heer ELLIS een bezoek aan hotel "Jaragua", alwaar zij samen het diner gebruikten.

Op 8 Mei 1950 bracht de heer ELLIS, op verzoek van de heer Procureur-Generaal, Jose E. GARCIA AYBAR, wederom een bezoek aan het Paleis van Justitie tot het bijwonen van een zitting van de "Corte Suprema de Justicia".

Tijdens vorengemelde rondritten, waarbij langs moderne hospitalen, scholen, regeringsgebouwen enz. werd gereden, kon Majoor RIVIERA het niet nalaten voortdurend te memoreren dat dit alles toch tot stand gekomen was door "EL JEFE" - "EL SENOR PRESIDENTE" enz.

Toeg in de voormiddag van 8 Mei 1950, in het te Ciudad Trujillo R.D. verschijnend dagblad "LA NACION" een artikel voorkwam, dat het kabinet van President ESTIME van Haiti ontbonden was, werden door de heer ELLIS, in verband met het voorgenomen bezoek van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen, verschillende mogelijkheden onder het oog gezien om op de hoogte te geraken van de ware toestand in Haiti. Er werd uiteindelijk besloten dat de heer J. MENGE, Hoofd-Directeur van de Curacaose Handelsmij. N.V., die op 9 Mei 1950 voor zaken naar Haiti zou vertrekken, een van te voren vastgesteld code telegram zou zenden aan de heer WESTERVELD, die dan de heer ELLIS op Curacao op de hoogte zou brengen van de toestand.

Op 8 Mei 1950 vertrok de heer ELLIS per P.A.A., uitgeleide gedaan door de Nederlandse Consul-Generaal, de heer WESTERVELD naar Curacao.

Op 10 Mei 1950, werd van de heer MENGE een telegram ontvangen, meldende dat in Haiti alles rustig was. De toestand bleek zich later echter te verergeren en toen de Nederlandse Gezant de heer Mr. H. DANIELS op 11 Mei 1950

via Haiti te Ciudad Trujillo R.D. aankwam, was het in Haiti verre van rustig.

Ofschoon veelal van de veronderstelling wordt uitgegaan dat de Dominikanen anti-Haitiaans zijn ingesteld, was van enige reactie van het Dominikaanse publiek in het algemeen, toen bekend werd dat in Haiti een Militaire Junta het bewind had overgenomen, nauwelijks sprake.

Op 9 Mei 1950 bleek dat Majoor RIVIERA naar San Pedro de Macoris was overgeplaatst ter aflossing van de Luitenant-Kolonel Clodomiro GAUTREAU, Commandant van de Policia Nacional in gemeld district, die zijn echtgenote met een dienstpistool had doodgeschoten.

In de voormiddag van 9 Mei 1950 werd ik door de kapitein van Marine Inlichtingendienst Jose A. TEJEDAS uitgenodigd voor een bezoek aan de "Base Naval", In gezelschap van genoemde kapitein en Dr. Luis CASTRO TOLEDO begaven wij ons naar de Marine Basis alwaar wij werden ontvangen door Kapitein ter Zee, Cesar de WINDT LAVANDIER, ondersecretaris van Marine en Luchtmacht en Chef van de Marine Staf. Wij werden door Kolonel de WINDT LAVANDIER op het balkon van zijn verblijf gebracht, alwaar een en ander geconsumeerd werd. Door de Kapitein ter Zee, R. Alberto ARVELO GONZALEZ werden wij op de Marine Basis rondgeleid, alsook op de Cadettenschool te "Sans Souci". Het geheel ziet er keurig en verzorgd uit. De vader van kolonel de WINDT LAVANDIER is te Rotterdam geboren, verblijft sinds meer dan 60 jaar te Santo Domingo en is thans te San Pedro de Macoris woonachtig.

Volgens verkregen inlichtingen zou de Marine, uitgezonderd het beroeps personeel, de dienstplichtigen recruteren uit personen van 18- tot 19 jarige leeftijd, die dan gedurende drie maanden onder de wapenen blijven. De diensttijd loopt van 5 uur 's morgens tot 8 uur daaraanvolgend. Hierna mogen de dienstplichtigen hun particuliere werkzaamheden verrichten om de volgende dag van 5- tot 8 uur wederom hun dienstplicht te komen vervullen. Twee jaar later volgt dan een tweede oproeping die eveneens 3 maanden duurt. Hierna wordt de dienstplichtige met groot verlof gezonden.

Welke gedragslijn in deze bij het leger wordt gevolgd, is mij niet bekend. Wel is mij gebleken dat er bij de "Policia Nacional" vooral onder de hogere rangen, dikwijls overplaatsingen naar het leger en andersom plaatsvinden. De Dominikaanse Militaire Luchtmacht beschikt volgens mijn zegsman over on-

geveer 200 vliegtuigen van verschillende type. Er wordt opvallend veel ge-oefend des avonds, hetgeen vooral in hotel "Jaragua" duidelijk waarneembaar en hoorbaar is. Mogelijk is dit om op de aldaar logerende vreemdelingen in-druk te maken. Op het vliegveld "General Andrews" staan in de openlucht, in drie rijen achter elkaar, ongeveer 100 militaire vliegtuigen van verschillende type's opgesteld.

In verband met het voorgenomen bezoek van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen kwam er op 5 Mei 1950, in het te Ciudad Trujillo R.D. verschijnend dagblad een bericht voor, hetwelk het bezoek van de Gouverneur der Nederlandse Antillen, Ir. L.A.H. PETERS en Mevrouw PETERS aankondigde. Tevens vermeldde dit bericht dat bij gelegenheid van dit bezoek de secretaris van Buitenlandse Zaken, Mr. Virgilio DIAZ ORDONEZ en echtgenote een koud buffet aan zullen bieden op Donderdag 11 Mei 1950 om 19.00 uur in het Paleis van Buitenlandse Zaken.

Een bericht van 9 Mei 1950, in het zelfde dagblad, met een foto van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen, hield o.a. in dat het bezoek officieel 3 dagen zal duren. Dat de reis door de Gouverneur en zijn gevolg gemaakt wordt met de Nederlandse kannonnerboot "Van Speyk". Verder werd gemeld dat deze oorlogsbodem onder commando van de heer E. DANKMEYER Kapitein ter Zee van de Koninklijke Nederlandse Marine en drager van de Orde van Oranje Nassau, stond. Voorts werd het aantal officieren, onder-officieren en matrozen vermeld en verder alle mogelijke bijzonderheden omtrent het schip zoals bouwjaar, lengte, breedte, diepgang, bewapening, snelheid enz. enz.

Nadat de gebruikelijke saluutschoten werden gelost, meerde op 11 Mei 1950, des voormiddag omstreeks 9 uur, Hr. Ms. Kannonneerboot "Van Speyk" tegenover de oude stadswallen, waarachter de ruines van het Alcazar van Columbus is gelegen. Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen, Ir. L.A.H. PETERS, die in gezelschap reisde van mevrouw PETERS en hun dochter mejuffrouw Rosemarie PETERS, de Kapitein ter Zee M.M. MERENS en Kapitein-Adjutant R. van der BEEK, werd ontvangen door Hare Majesteits Gezant Mr. Henri DANIELS, de Consul-Generaal der Nederlanden, de heer A.H.W. WESTERVELD, de heer Pedro B. PURCELL PENA, chef van de Afdeling Protocol van het secretariaat van Buitenlandse Zaken, Kapitein ter Zee Cesar Rafael BAEZ, havencom-

mandant en doctor Milton MESSINA, lid van de Raad van Bestuur.

Nadat enige minuten later Zijne Excellentie de Gouverneur met zijn gezelschap en de commissie van ontvangst zich aan de wal begaven, werd van Hr. Ms. "Van Speyk" een salvo van 15 kannonschoten gelost.

Door de Dominikaanse Republiek was gedurende het verblijf van Zijne Excellentie een auto van de President ter beschikking gesteld, alsmede een andere auto voor het verdere gezelschap. Met deze auto's werd naar Hotel "Jaragua" gereden.

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur werd als Adjudant toegevoegd de Kapitein ter Zee Rafael A. ARVELO GONZALEZ, terwijl de Commandant van Hr. Ms. "Van Speyk" de heer E. DANKMEYER als adjudant werd toegevoegd de Adelborst 1ste klasse Angel Roger TOMAS TORRES.

In Hotel "Jaragua" was voor Zijne Excellentie de Gouverneur en gezin een suite en voor de Kolonel MERENS, de Kapitein van der BEEK en de chef Personeel Gouvernements huis, H.G.S. MARTIJN, ieder een kamer gereserveerd. De kosten hiervan werden gedragen door de Dominikaanse Republiek.

Als eerste punt op het officiële programma stond de uitreiking van het Grootkruis van de Orde van Oranje Nassau aan Generaal Hector B. TRUJILLO MOLINA, secretaris van Oorlog-Marine en Luchtmacht, broeder van de President. Deze plechtigheid werd bijgewoond door de Kapitein ter Zee M.M. MERENS, Commandant van de Koninklijke Marine in de Nederlandse Antillen, Brigades-Generaal Jose GARCIA TRUJILLO, Chef Generale Staf van het Leger, Kapitein ter Zee Cesar de WINDT LAVANDIER, Kapitein ter Zee Rafael A. ARVELO GONZALEZ, Adjudant van de Gouverneur, Mr. Henri DANIELS, Gezant der Nederlanden en Kapitein R. van der BEEK, Adjudant van de Gouverneur.

Verder werd een bezoek gebracht aan Mr. Virgilio DIAZ ORDANEZ, Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en aan de Vice President van de Raad van Bestuur Mr. Hector Leon STURLA.

Om 11.30 uur legde Zijne Excellentie de Gouverneur een krans op het "Altar de la Patria" welke krans van een lint voorzien was waarop in de Spaanse taal stond "De Gouverneur der Nederlandse Antillen aan de Vaders des Vaderlands". Deze plechtigheid werd bijgewoond door mevrouw PETERS, de Gezant der Nederlanden de heer Mr. H. DANIELS, de Kapitein ter Zee Cesar de

WINDT LAVANDIER, de Chef van de afdeling Protocol, de heer Pedro B. PURCELL PENA, Kolonel M.M. MERENS, Kapitein R. van der BEEK, de Commandant van Hr. Ms. "Van Speyk", de heer E. DANKMEYER, de Adjudant van de Gouverneur, Kapitein ter Zee Rafael A. ARVELO GONZALEZ, de Adelborst 1ste klasse Angel Roger TOMAS TORRES, de Luitenant ter Zee Miguel Angel PADILLA en de Consul-Generaal der Nederlanden de heer A.H.W. WESTERVELD. Als erewacht stonden 4 officieren van de Dominikaanse Marine rond het graf van de "Vaders des Vaderlands". Bij de kranslegging werden door een bataljon der Dominikaanse Marine, onder commando van de Kapitein ter Zee Luis Lora MEDRANO en een peleton van Hr. Ms. "Van Speyk" onder commando van de Luitenant ter Zee De JONG, de gebruikelijke eerbewijzen gebracht. Het muziekkorps van de Dominikaanse Marine speelde het Dominikaanse en Nederlandse Volkslied. Na de kranslegging defileerden het Dominikaanse bataljon en het Nederlandse peleton voor Zijne Excellentie de Gouverneur en gezelschap.

Om 19.00 uur vond ter ere van Zijne Excellentie de Gouverneur en mevrouw PETERS in het Paleis van de Kanselarij een receptie plaats, welke door de Staats-secretaris van Buitenlandse Zaken, de heer Mr. Virgilio DIAZ ORDONEZ was aangeboden. Bij deze gelegenheid werd Zijne Excellentie de Gouverneur gedecoreerd als Groot-Officier in de Orde van Juan Pablo Duarte. en de Kapitein ter Zee M.M. MERENS als officier in deze orde.

Onder de aanwezigen bevonden zich o.a. Generaal Hector B. TRUJILLO MOLINA, secretaris van Oorlog- Marine en Luchtmacht, hoge functionarissen van de Dominikaanse Republiek, leden van het Corps Diplomatique, leden van de Generale Staf van het Nationale leger en de oorlogsmarine, vooraanstaande leden van de Society enz. Ook waren er verschillende officieren aanwezig van Hr. Ms. "Van Speyk". Aanvankelijk was slechts de Commandant van Hr. Ms. "Van Speyk", de heer E. DANKMEYER en naar ik meen twee tot drie officieren genodigd. Kort voor het vastgestelde uur waarop deze receptie een aanvang zou nemen, belde de Chef van het Protocol de Nederlandse Consul-Generaal, de heer A.H.W. WESTERVELD op en deelde hem mede, dat er geen bezwaren bestonden indien er nog 6 of 7 officieren meer deze receptie zouden bijwonen. Als verontschuldiging gaf de chef van het Protocol op, dat hij de namen niet kende van deze officieren, reden waarom deze uitnodiging zo laat kwam. Op verzoek van de heer

WESTERVELD heb ik mij toen van hotel "Jaragua" aan boord van Hr. Ms. "van Speyk" begeven en de Commandant, de heer DANKMEYER, een en ander medegedeeld. Hierna hebben naar ik meen 3 officieren meer aan deze receptie deelgenomen dan oorspronkelijk de bedoeling was.

In de morgenuren van 12 Mei 1950, maakte Zijne Excellentie de Gouverneur vergezeld van mevrouw PETERS, de Nederlandse Gezant de heer Henri DANIELS, alsook de Kapitein ter Zee M.M. MERENS, de Kapitein R. van der BEEK, de Commandant van Hr. Ms. "Van Speyk", de heer E. DANKMEYER, de Kapitein ter Zee Rafael Alberto ARVELO GONZALEZ, adjudant van de Gouverneur en de Adelborst 1ste klasse Angel Roger TOMAS TORRES, adjudant van de Commandant van Hr. Ms. "Van Speyk", een rondrit in- en buiten Ciudad Trujillo, waarbij diverse historische ruines, monumenten enz. werden bezocht. Om 13.00 uur vond er in de Zeevaartschool van Sans Souci ter ere van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen een lunch plaats, welke was aangeboden door de Kapitein ter Zee Cesar de WINDT LAVANDIER, ondersecretaris van Marine en Luchtmacht en Chef van de Marine Staf. De omgeving was versierd met Dominikaanse en Nederlandse vlaggen. Aan deze lunch werd deelgenomen door Zijne Excellentie de Gouverneur en mevrouw PETERS, Generaal Hector TRUJILLO MOLINA, Kapitein ter Zee Cesar de WINDT LAVANDIER, Brigade Generaal Jose GARCIA TRUJILLO, de Nederlandse Gezant Mr. H. DANIELS met echtgenote, de Nederlandse Consul-Generaal met echtgenote, kapitein ter Zee M.M. MERENS, Kapitein R. van der BEEK, adjudant van de Gouverneur, Luitenant ter Zee E. DANKMEYER, Commandant Hr. Ms. "Van Speyk", Kapitein ter Zee Rafael Alberto ARVELO GONZALEZ en echtgenote, adjudant van de Gouverneur, Kapitein ter Zee John AGNEM, directeur van de Scheepvaartschool en echtgenote, Luitenant Kolonel Manuel R. PERDOMO, Kapitein ter Zee A. Enrique BRITO SANTANA, de Luitenant ter Zee Miquel A. PADILLA MATOS, Luis E. MENA COSTA en echtgenote, Cesar Rafael SUIZ MARTINEZ echtgenote en de heer L.W. de WIT, directeur-hoofdredacteur van het dagblad "Beurs en Nieuwsberichten". Na de lunch maakte Zijne Excellentie de Gouverneur bekend dat door Hare Majesteit de Koningin benoemd waren tot officier in de Orde van Oranje Nassau, Kapitein ter Zee Cesar de WINDT LAVANDIER, Brigade-Generaal Jose GARCIA TRUJILLO en Luitenant-Generaal Federico FIALLO. Van 17.00 tot 19.00 uur daaraanvolgend vond er ter ere van Zijne Excellentie de

de Gouverneur in de Santo Domingo Country Club een receptie plaats, welke was aangeboden door de Gezant van Nederland de heer Mr. Henri DANIELS en mevrouw DANIELS. Behalve het normale gezelschap van de Gouverneur werd deze receptie bijgewoond door hoge Regeringsfunctionarissen, leden van het Corps Diplomatique o.a. de Gezant van Frankrijk Christian DESGLACES DE CHARMASSE, de Nuntius Mgr. Francesco LARDONE, leden van de Generale Staf van het Leger en de Marine en Officieren van de Koninklijke Nederlandse Marine.

In de voormiddag van 13 Mei 1950 te omstreeks 11.30 uur bracht Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen in het Kapitoel een bezoek aan Zijne Excellentie de President van de Dominikaanse Republiek, Generaal Doctor Rafael Leonidas TRUJILLO MOLINA. Zijne Excellentie de Gouverneur in gezelschap van de Nederlandse Gezant de heer H. DANIELS, Kapitein ter Zee M.M. MERENS, Commandant van Hr. Ms. Kannonneerboot "Van Speyk", de heer E. DANKMEYER, de Kapitein R. van der BEEK, adjudant van de Gouverneur en de adjudanten Kapitein ter Zee Rafael Alberto ARVELO GONZALEZ en de Adelborst 1ste klasse Angel Roger TOMAS TORRES werd bij de ingang van het gebouw ontvangen door doctor Horacio VICIOSO SOTO, onderstaatssecretaris van Buitenlandse Zaken. Het onderhoud tussen de President van de Dominikaanse Republiek en de Gouverneur der Nederlandse Antillen duurde ongeveer 6 minuten.

Om 13.00 uur vond er in hotel "Jaragua" een lunch plaats, welke was aangeboden door Zijne Excellentie de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, Ir. L.A.H. PETERS en mevrouw PETERS. Aan deze lunch werd deelgenomen door de Gouverneur der Nederlandse Antillen Ir. L.A.H. PETERS en mevrouw PETERS, de Nederlandse Gezant Mr. H. DANIELS, Kapitein ter Zee M.M. MERENS, Kapitein van der BEEK, de heer A.H.W. WESTERVELD met echtgenote, Kapitein ter zee Cesar de WINDT LAVANDIER, Nuntius Mgr. Francesco LARDONE, Chef van het Protocol Pedro B. PURCELL PENA en echtgenote, Brigade Generaal Virgilio ALVAREZ PINA, Mr. Hector Leon STURLA, Mr. Horacio VICIOSO SOTO, Mr. Manuel E. PENA BATLLE Mr. Virgilio DIAZ ORDONEZ en echtgenote, Andres PASTORIZA en echtgenote, de Commandant van Hr. Ms. "van Speyk", de heer E. DANKMEYER en de Adelborst 1ste klasse Angel Roger TOMAS TORRES, Kapitein ter Zee Rafael A. ARVELO GONZALEZ en echtgenote. De President van de Dominikaanse Republiek die oorspronkelijk aan deze lunch zou deelnemen, had laten weten dat hij niet op deze lunch even

evenmin op de receptie aan boord van Hr. Ms. Kannonneerboot "Van Speyk" zou verschijnen.

Van 18.00 tot 21.00 uur daaraanvolgend vond er aan boord van Hr. Ms. Kannonneerboot "Van Speyk" een door Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen en mevrouw PETERS aangeboden receptie plaats. Het achterschip was hiertoe op bijzondere wijze verlicht en versierd met vlaggen. Deze receptie werd o.a. bijgewoond door hoge functionarissen van Leger, Marine en Luchtmacht, leden van het Corps Diplomatique en vooraanstaande leden van de society.

In verband met de gebeurtenissen in Haiti werd het voorgenomen bezoek aan dit land afgelast. Het vertrek van Hr. Ms. Kannonneerboot "Van Speyk" werd bepaald op 14 Mei 1950, om 17.00 uur. In de voormiddag van vorengemelde datum bracht Zijne Excellentie de Gouverneur vergezeld van mevrouw PETERS, mejuffrouw Rosemarie PETERS en verder gevolg, een bezoek aan de Nuntius Mgr. Francesco LARDONE, alwaar een godsdienstoefening werd bijgewoond. Hierna werd een bezoek gebracht aan de Kathedraal. Vervolgens werd een bezoek gebracht aan San Cristobal, alwaar "La Toma" werd bezocht. Verder werden enige gebouwen bezichtigd waarna de lunch gebruikt werd in het nagenoeg nieuwe toeristen hotel. Vervolgens werd nog de nieuwe kerk bezichtigd waarna terug werd gereden naar hotel "Jaragua".

Omstreeks 17.00 uur begaf Zijne Excellentie de Gouverneur zich met gevolg aan boord van Hr. Ms. Kannonneerboot "Van Speyk" en omstreeks 18.00 uur voer deze oorlogsbodem de haven uit.

Gedurende het verblijf van Zijne Excellentie de Gouverneur in Santo Domingo werd des avonds de auto van de Consul-Generaal der Nederlanden, de heer A.H.W. WESTERVELD te mijner beschikking gesteld voor het geval Zijne Excellentie de Gouverneur des nachts een auto nodig zou hebben.

Gedurende het verblijf van Zijne Excellentie de Gouverneur was door de Kolonel CASADO aan mij toegevoegd de luitenant Ramon GOMEZ, van de Policia Nacional met een jeep.

In de namiddag van 12 Mei 1950 ontving Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen een aan hem gericht telegram van de volgende inhoud: RUEGOLE CONCEDERME AUDIENCIA PARA TRATARLE ASUNTOS DE INTERES.

EMILIA GIL.

Francisco Henriquez Y Carnaval Nr.103.

Zijne Excellentie stelde mij gemeld telegram ter hand met opdracht een en ander te willen onderzoeken. In de voormiddag van 13 Mei 1950 begaf ik mij in gezelschap van de Kapitein der Marine-Inlichtingendienst Jose A. TEJEDA S. naar het in gemeld telegram voorkomende adres. Gemelde Emilia GIL, geboren op Santo Domingo 31 Mei 1921, bleek aldaar woonachtig te zijn en verklaarde het telegram te hebben verzonden. Als reden voor haar verzoek om in audientie bij Zijne Excellentie te worden toegelaten, gaf zij op dat zij van Aruba verwijderd was en verzocht wederom aldaar in transit te mogen komen. De reden van haar verwijdering zou zijn dat zij op Aruba van een landgenoot f.300.- had geleend en dit bedrag niet terugbetaald. Indien zij wederom op Aruba zou mogen komen, zou zij het geleende bedrag restitueren. Emilia GIL was voorheen prostituee op Aruba. Ook Thans oefent zij kennelijk dit beroep uit. De le luitenant van de Policia Nacional, Ramon GOMEZ, deelde mij mede dat Emilia GIL in 1947 te Santo Domingo in een zenuwinrichting was opgenomen geweest. Ik heb haar medegedeeld dat aan haar verzoek om audientie geen gehoor kon worden gegeven, doch dat zij vanuit Curacao zo spoedig mogelijk bericht over deze gelegenheid zou ontvangen.

Op 10 Mei 1950 had ik met voorkennis van de heer ELLIS, een onderhoud met kolonel CASADO, Hoofd der Politie. Na de gebruikelijke beleefdheidswoorden te hebben gewisseld, deelde ik hem het eigenlijke doel van mijn komst mede. Ik verzocht hem mij te willen laten weten of er bezwaren bestonden mij de redenen te willen opgeven, welke er toe geleid hebben dat Fernanda Wilhelmina Maria Albertina LOPEZ-SCHOONHEYT, geboren te Rotterdam, Nederland, op 16 Juni 1916, op 29 December 1947 Santo Domingo moest verlaten. Kolonel CASADO verklaarde dat er geen bezwaren bestonden deze redenen mede te delen en verzocht kapitein MATOS van een en ander aantekeningen te willen maken.

Vroots vroeg ik hem of er een mogelijkheid bestond om een engere samenwerking te bevorderen tussen de Politie van de Dominikaanse Republiek en die der Nederlandse Antillen, betreffende het uitwisselen van gegevens omtrent zaken van zuiver politionele aard. Ook hiertegen waren volgens Kolonel CASADO geen bezwaren.

Op mijn vraag of er in Santo Domingo zich Venezolaanse Politieke bannelingen bevinden, dat wil zeggen vroegere leden van de Accion Democratica ant-

woordde de Kolonel ontkennend.

Tenslotte vroeg ik Kolonel CASADO of er een mogelijkheid bestond dat ik een lijst zou kunnen ontvangen van Dominikaanse communisten en een lijst van Dominikaanse politieke bannelingen. Teneinde mijn verzoek in een goed daglicht te stellen, deelde ik Kolonel CASADO mede dat deze lijsten o.a. zouden dienen, indien eventueel daarop voortkomende personen zich op Curacao zouden bevinden of aldaar in transitio zouden komen, de Dominikaanse politie hiervan door de Politie der Nederlandse Antillen in kennis zou worden gesteld. Ook tegen het verstrekken van deze lijsten had kolonel CASADO geen bezwaar. Op mijn vraag of het goed was dat eventuele brieven betrekking hebbende op bovenstaande door de heer J.J.A. ELLIS, Procureur-Generaal aan hem konden worden gericht, antwoordde kolonel CASADO dat het beter was een en ander via de heer A. Julio ESPINAL, Consul-Generaal op Curacao te doen.

Toen ik op 14 Mei 1950, samen met de heer L.W. de WIT, directeur-hoofdredacteur van het dagblad Beurs en Nieuwsberichten, op verzoek van kolonel CASADO een bezoek bracht aan de Politiekazerne, herinnerde ik hem terloops aan vorenstaande lijsten. Hij antwoordde mij toen dat er aan gewerkt werd. Tot op heden werd echter niets naders omtrent het verzochte vernomen.

Van vrij betrouwbare zijde werd vernomen dat "El Jefe" momenteel een moeilijke tijd doormaakt. Zijn 20-jarig "bestuur" heeft over het gehele land zijn stempel gedrukt. Evenals andere dictatoren wil hij steeds grotere dingen doen. Hij heeft in zijn land vele moderne ziekenhuizen, scholen, universiteiten, regeringsgebouwen, volkswoningen, wegen, enz. laten bouwen. Hij heeft het leger, de luchtmacht en Marine geheel opnieuw opgebouwd en gemoderniseerd. Thans wil hij grotere dingen doen. Zoals bekend liet hij zich door het Congres op 26 December 1949 speciale bevoegdheden verlenen om oorlog te verklaren. Hij schijnt werkelijk ernstige plannen te hebben gekoesterd om Haiti te overrompelen. De Amerikaanse Regering zou van dit voornemen op de hoogte zijn geweest en zou bij een eventuele inval handelend zijn opgetreden. De enigste persoon waar de President momenteel nog naar schijnt te willen luisteren, is BONETTI. Deze zou hem reeds meerdere malen teruggehouden hebben voor handelingen welke zouden hebben geleid tot de instorting van zijn regiem. Toen de Onderzoekingscommissie van de Organisatie van Amerikaanse Staten in

Januari 1950, voor haar onderzoek naar Santo Domingo kwam, heeft President TRUJILLO zich hiertegen willen verzetten. Ook hier schijnt BONETTI de persoon geweest te zijn die de President op andere gedachten heeft gebracht.

Gedurende mijn verblijf in Santo Domingo bleek mij dat ik voortdurend onder controle stond. Vooral de kapitein van de Marine-Inlichtingendienst Jose A. TEJEDA E. was voortdurend in mijn gezelschap. Van betrouwbare bron vernam ik dat het grootste gedeelte van het personeel van het hotel "Jaragua" spionnen zijn, alsook vele huurauto-chauffeurs. Men krijgt in Santo Domingo zo ongeveer het gevoel dat men in 1939 in Duitsland had. Veel komt overigens sterk overeen met het Hitler Duitsland. Niemand zal het in zijn hoofd halen om ook maar met een woord te reppen op het beleid van de President. De twee voornaamste dagbladen "EL CARIBE" en "LA NACION" zijn te vergelijken met het voormalige nazi-blad "VOLKISCHER BEOBACHTER".

Ook de partijhuizen van de "Partido Dominicano" die nagenoeg in alle belangrijke steden bestaan, komen sterk overeen met een gedeelte van het programma van Hitler. Ambtenaren en andere vooraanstaande personen zijn om der gevolgen wille lid van deze partij, die zij dan ook verplicht zijn financieel te steunen. In alle officiële gebouwen prijken grote foto's of staan borst-beelden van President TRUJILLO. Aan de voorzijde van de meeste officiële gebouwen treft men een bronzen plaat aan met opschrift "ERA DE TRUJILLO" , met het jaartal wanneer het gebouw werd gebouwd. Ook in andere gebouwen, zaken, hotels, koffiehuisen, particuliere woningen, winkels, enz., treft men het portret van de President of soms zelfs een borstbeeld aan. Het gehele land is overigens altijd gereed tegen eventualiteiten. Voor dat men gebouwen van enig militair belang bereikt, zijn op een afstand van ongeveer 100 meter voor het betrokken gebouw, dwars over de rijweg, ongeveer 20 centimeter hoge en ongeveer 50 cm. brede verhogingen aangebracht. Deze verhogingen "Policia Acostado" (liggende politiemans) genaamd, dwingen de bestuurders van motorrijtuigen om heel langzaam te rijden, daar anders het voertuig zal worden beschadigd.

Zodra men Ciudad Trujillo verlaat, staan er militaire wachtposten. Alvorens deze wachtposten te passeren, dient de bestuurder van het motorrijtuig zijn naam op te geven, die dan in een register wordt ingeschreven. Aan beide zijden van deze wachtposten zijn op de rijweg gemelde "Policia Acostado" aange-

gebracht. Van betrouwbare bron vernam ik voorts dat op een avond iemand thuis door de politie werd opgebeld met het verzoek even aan het politiebureau te komen. Nadat bedoeld persoon na ongeveer 3 uur nog niet terug was, belde zijn vrouw het politiebureau en vroeg naar haar man. Men deelde haar mede dat zij beter niet meer naar haar man zou vragen. De volgende morgen werd de verbrande auto met het gedeeltelijk verkoolde lijk even buiten de stad gevonden. Uit het door de autoriteiten ingesteld onderzoek kwam vast te staan dat het hier een ongeval betrof. Kennissen van het echtpaar, die het lijk gezien hadden, vertelden later aan de vrouw dat de schedel van het slachtoffer een kogelgat vertoonde.

In het sigaren, sigaretten en postzegelstalletje in de voorhal van hotel "Jaragua" werkten om beurten een Russische, Oostenrijkse en Hongaarse vrouw. Deze Hongaarse, genaamd Martha M. HORVATH, geb. NYLKA is de echtgenote van een der 15 Hongaarse Officiersgezinnen, die ongeveer 1½ jaar geleden in Santo Domingo aankwamen voor de te San Cristobal zich bevindende wapenfabriek. Haar man werd ongeveer 10 maanden geleden door een ongelukkig schot tijdens een jachtpartij gedood. Het schot werd gelost door een familielid van de President. Geruchten willen dat het geen ongeluk was. De weduwe Martha HORVATH deelde mij mede dat zij betrekkelijk kort na de dood van haar man, zowel door de man die het schot loste, alsook door andere familieleden van de President, werd aangezocht voor intieme relaties.

De President TRUJILLO heeft in zijn geboorteplaats San Cristobal, welke plaats op ongeveer 30 km. gelegen is van Ciudad Trujillo, een prachtige kerk laten bouwen, waar vooral de wandschilderingen de aandacht trekken. Te San Cristobal wordt momenteel op een berg ook een nieuw paleis voor de President gebouwd, hetwelk in alle opzichten te vergelijken is met Hitler's "Adelaarsnest". Verder heeft hij er o.a. een vrij groot modern hotel laten bouwen, een partijhuis, een modern politiebureau, een militaire kazerne inde vorm van een fort, een cocospijpsoliefabriek, een lyceum en een landbouwschool. Ook in het laatste gebouw trekken de wandschilderingen, welke door een Spanjaard gemaakt zijn, sterk de aandacht. De figuren zijn levensgroot. Men ziet er de landing van Columbus en dan de verdere ontwikkeling van Santo Domingo, waar als laatste schildering de President zelf met achter zich het Dominikaanse volk, kij-

kende over het land, waar o.a. een tractor het land bewerkt en de landmeter metingen verricht. Hier is duidelijk de allegorische voorstelling van "Een volk, een leider" te herkennen.

Van een "insider" werd vernomen dat de ondergrondse anti-Trujillo beweging, zowel binnen als buiten de Republiek grote activiteiten aan de dag legt. Het wordt niet uitgesloten geacht dat binnen afzienbare tijd een openlijke opstand zal uitbreken. Vele Dominicanen, alsook vreemdelingen die lange tijd in het land woonachtig zijn, zijn beu van het regiem.

Dat de wijze van ontvangst van de heer J.J.A. ELLIS, Procureur-Generaal en Hoofd van Politie, alsmede Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen niet was welke men in Santo Domingo bij dergelijke bezoeken pleegt aan de dag te leggen, vindt zeer waarschijnlijk zijn oorzaak in het volgende.

Door de Nederlandse Regering en de Dominikaanse Republiek was overeengekomen dat bij het bezoek van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen aan Santo Domingo, elk land 5 decoraties zou uitreiken. Deze overeenkomst was tot stand gekomen nadat Hare Majesteits Gezant, de heer Mr. Henri DANIELS, in opdracht van de Nederlandse Regering een en ander met de chef van de afdeling Protocol, de heer Pedro B. PURCELL PENA had besproken. Het aantal uit te reiken decoraties werd door de Nederlandse Regering niet bepaald, noch genoemd, doch werd overgelaten aan het resultaat voortvloeiende uit de besprekingen. De Dominikaanse Regering stelde toen 5 decoraties voor, waarmede de Nederlandse Regering blijkbaar accoord ging.

Het officiële bezoek was vastgesteld op 11, 12 en 13 Mei 1950. Door de heer DANIELS was tevens het officiële programma opgesteld en zou de heer DANIELS op 12 Mei 1950 van 17.00 tot 19.00 uur een receptie geven in de Santo Domingo Country Club.

Nadat het aantal uit te reiken decoraties en het officiële programma was vastgesteld en de Nederlandse Regering zich daarmede accoord had verklaard, achtte de Nederlandse Regering dat de uitwisseling van 2 decoraties meer in overeenstemming zou zijn met het karakter van het bezoek van de Gouverneur der Nederlandse Antillen.

De Consul-Generaal der Nederlanden, de heer A.H.W. WESTERVELD, deelde in opdracht van Hare Majesteits Gezant, de heer Mr. H. DANIELS, de veranderde

zienswijze van de Nederlandse Regering aan de Chef van het Protocol mede.

De merkbare koelte is hiermede volkomen verklaard. Men had met deze beslissing de eer van El Ilustre Jefe Del Estado, Generalissimo Dr. Rafael L. TRUJILLO MOLINA, Benefactor de la Patria enz. ernstig aangetast.

De Nederlandse Regering achtte verder dat de aanwezigheid van Hare Majesteits Gezant, de heer Mr. Henri DANIELS tijdens het bezoek van de Gouverneur der Nederlandse Antillen aan Santo Domingo niet nodig was. Met deze beslissing zou dus een gedeelte van het officiële programma, n.l. de receptie in de Santo Domingo Country Club komen te vervallen.

Later besliste de Nederlandse regering tenslotte dat het oorspronkelijke programma zou worden gehandhaafd, hetgeen dus inhield dat er 5 decoraties zouden worden uitgereikt en de heer DANIELS vanuit Cuba zou overkomen.

Dank zij het wachten tot het uiterste moment van de Nederlandse Consul-Generaal, de heer WESTERVELD, met de mededeling aan de Chef van het Protocol, wist men niets van het niet overkomen van de Nederlandse Gezant, alsmede de herziening van de genomen beslissing.

Zijne Excellentie reikte de 5 decoraties uit. Door de Dominikaanse Republiek werden twee decoraties uitgereikt, terwijl ten aanzien van 3 decoraties mededeling werd gedaan, dat een voorstel aan Hare Majesteit was gedaan door de Regering.

Vorenstaande is zeer waarschijnlijk aanleiding geweest dat:

1. De Consul-Generaal van Santo Domingo op Curacao de reis niet mocht mede maken naar zijn land.
2. Dat de Procureur-Generaal en Hoofd van Politie der Nederlandse Antillen op het vliegveld door geen der Dominikaanse autoriteiten werd ontvangen.
3. dat de Procureur-Generaal inplaats van een personenauto, een jeep ter beschikking werd gesteld.
4. dat er bij aankomst van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen geen militaire erewacht stond opgesteld.
5. dat het bezoek van Zijne Excellentie de Gouverneur der Nederlandse Antillen aan de President slechts 6 minuten heeft geduurd, terwijl volgens protocol bij een eerste bezoek dit 15 minuten kan duren.

6. dat de President niet deelnam aan de door Zijne Excellentie de Gouverneur in hotel "Jaragua" aangeboden lunch.

7. dat de President niet verscheen op de door Zijne Excellentie de Gouverneur aangeboden receptie aan boord van Hr. Ms Kannonneerboot "Van Speyk".

Dat de ontvangst van een vertegenwoordiger van een Staatshoofd anders kan, blijkt uit het volgende.

Op 23 Mei 1950 riep het officiële Dominikaanse radiostation "La Voz Dominicana" uitvoerig om de in ontvangst name van de Geloofsbriefen van de Franse Ambassadeur door President TRUJILLO op 22 Mei 1950. Aan de ingang van het Paleis stonden twee bataljons van het Leger opgesteld en brachten bij aankomst van de Franse Ambassadeur militaire eerbewijzen. Een militair muziek korps speelde het Franse Volkslied. De auto van de Franse Ambassadeur werd begeleid door de Presidentiële Garde. De gehele Afdeling Protocol was aanwezig en de chef van het Protocol Pedro B. PURCELL PENA introduceerde de Franse Ambassadeur. De allerhoogste autoriteiten van het land waren aanwezig (de voorlezing van de namen omvatte o.a. Generaal Hector TRUJILLO MOLINA, de Procureur-Generaal van de Natie, alsmede alle secretarissen enz.) De President was enige minuten in gesprek gewikkeld met de Franse Ambassadeur. Daarna werd de Franse Ambassadeur uitgeleide gedaan. Wederom werden de eerbewijzen gebracht en begeleidde de Presidentiële Garde en Verkeerspolitie de auto van de Ambassadeur.

Op 15 Mei 1950 keerde ik per K.L.M. naar Curacao terug.

Willemstad, 10 Juni 1950.

De Hoofdagent van Politie.

H. J. J. J. J. J.